

ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Η ΠΑΛΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΩΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Η'

Είδομεν ἐν τοῖς προηγουμένοις τις ὁ δημιουργὸς τοῦ ὠραίου τούτου κόσμου, ἐλάχιστον μέρος τοῦ ὁποίου βλέπομεν· εἶπομεν ὅτι δημιουργὸς καὶ πλάστης αὐτοῦ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε τι ὅμοιον ἢ παρόμοιον αὐτοῦ. Δὲν εἶνε οὔτε ἡ ὕλη, διότι ἡ ὕλη δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ πνεῦμα, νοῦν, λογικότητα· οὔτε δύναμις τις ἄποιος, ἄλογος καὶ ἀσυνείδητος, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον· οὔτε πᾶλιν ἡ ἀφηρημένη ἔννοια «φύσις», καὶ διότι αὕτη στερεῖται τοῦ οὐσιωδεστάτου τῶν προσόντων, τὸ ὁποῖον ἀνάγκη νὰ κέκτηται ὁ δημιουργὸς τοῦ κόσμου, τῆς ἐλευθέρως βουλήσεως, ἣτις ἀποτελεῖ καὶ τὸ ὠραιότατον κόσμημα τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ διότι γενικῶς, ἂν μὴ ἀπολύτως, οὐδὲ τὸ ἀνθρώπινον συναίσθημα ἐπαναπαύεται ἐν τῇ ἐκδοχῇ ταύτῃ. Τοιοῦτοτρόπως δὲ καὶ αὐτοί, οἱ ἀπὸ πείσματος ἐκδεχόμενοι τὴν ἀρχὴν ταύτην ὡς αἰτίαν τῶν ὄντων, τ.ε. οἱ ἀντικαθιστῶντες τὸν «Θεόν» διὰ τοῦ ὄρου «φύσις», εἰς τέλος κλονίζονται καὶ ὡς βεβαίως· μυρία παραδείγματα, μόλις ἐκλείψουν οἱ λόγοι, οἱ κρατοῦντες καὶ ὠθοῦντες αὐτοὺς μακρὰν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ἄρνησιν Αὐτοῦ, πρὸ τοῦ θανάτου των, —εἶνε δὲ οὗτος ὁ καλύτερος σύμβουλος των καὶ διδάσκαλος—εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Θεοῦ ρίπτονται. Τότε καὶ αὐτοί, ὅταν ἀρχίσῃ νὰ ἐπιφώσκη ἡ νέα ἀνατολή, ἀναφωνοῦσι μετὰ τοῦ Πολυάθλου Ἰώβ· «Νυνὶ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς μου ἑώρακέ Σε». (Ἰώβ. 42,5).

* * *

Μὴ ταράσσεσθε ἀπὸ τὰς συγκεχυμένας καὶ ὑστερικές κραυγὰς καὶ φωνασκίας αὐτῶν καὶ τῶν μαθητῶν των κομμουνιστῶν ἢ Μπολσεβίκων (εἶνε ταυτόσημος ἔννοια). Τοιαῦται ἰδέαι—ἄς ὀνομάσωμεν ἐπεικῶς οὕτω καὶ τὴν παραφροσύνην—περὶ αἰωνιότητος τῆς ὕλης καὶ τῆς φύσεως ὡς Θεοῦ, τῶν ἐγωπαθῶν, ἐκπαλαί ἀνεφάνησαν καὶ μετὰ πείσματος, βοηθουμένου καὶ ὑπὸ τῆς συναρπαστικῆς καλλιπερίας καὶ γλαφυρότητος διεδόθησαν καὶ ἐξηπλώθησαν καὶ ὑπὸ πολλῶν ἐπιστεύθη ὅτι κατελύθη ὁ Θεὸς καὶ ἐξεθρονίσθη· ἀλλὰ τὰ πράγματα κατέδειξαν καὶ ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ καὶ ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις ἐπισφραγίζει ὅτι τὸ τοιοῦτο ἄλογον δόγμα τοῦ ἀπίστου ὡς

ιστὸς ἀράχνης διελύθη καὶ ἐξεμηδενίσθη. Τὰ πράγματα ἀπέδειξαν τὸ σαθρὸν τοῦ δόγματος τῆς ἀπιστίας, διότι «ἡ φύσις—τὴν ὁποίαν ἀνεκήρυξαν θεὸν των—εἶνε ὁ φίλος τῆς ἀληθείας» καὶ δὲν ἦτό ποτε δυνατόν νὰ συμμαχήσῃ καὶ ὁμονοήσῃ με τοὺς ἐχθροὺς τῆς ἀληθείας, ἣτις εἶνε ὁ Θεός· «Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀλήθεια» λέγει ὁ Κύριος.

* * *

Καὶ ἐρωτῶ ἤδη· ἐὰν ὡς θέμα λαμβάνοντες τὸ «ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν» ἀναπτύξωμεν αὐτὸ πρὸ τῶν ἀπαλῶν καρδιῶν τῶν μικρῶν οὕτως, ὥστε οὔτοι νὰ ἴδουν μόνοι των τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἀξίαν τῆς δημιουργίας, τῆς φύσεως· ἀναπτύξωμεν εἰς αὐτοὺς «καίτοι τοσοῦτον ὑπερμεγέθους ὄντος τοῦ χώρου, τοῦ κατεχομένου ὑπὸ τοῦ ἡλίου—τοῦ καθ' ἡμᾶς πλανητικοῦ συστήματος—καὶ τῶν περὶ αὐτὸν κινουμένων κόσμων, ὀλόκληρον τὸ πλανητικὸν ἡμῶν σύστημα ἀποτελεῖ μόλις ΣΗΜΕΙΟΝ ἐν τῇ ἀπειρίᾳ τοῦ σύμπαντος». Ἐὰν κολῶς τονίσωμεν εἰς αὐτοὺς καὶ ἐξάρωμεν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν των τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν θεϊότητα τοῦ ἀθανάτου ἀνθρώπινου πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐν σμικρῶ ἀπεικονίζει τὸ μέγιστον καὶ ἀθάνατον Πνεῦμα, τὸν Θεόν· Ἐὰν καλέσωμεν ἐνώπιόν των τὴν φύσιν καὶ ὑποβάλωμεν εἰς αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν «τίς ὁ δημιουργὸς τῆς;» καὶ μετὰ διακοπὴν ἀναφωνήσωμεν «φόβος καὶ ἀδημονία με καταλαμβάνουσιν ὅσάκις σταθμίζω τὴν ἐμὴν εὐτέλειαν καὶ οὐδένειαν ἐν τῷ ἀμετρημήτῳ σύμπαντι»; Ἐρωτῶ· Εἶνε δυνατόν ὁ παῖς καὶ ἐν τῇ μᾶλλον ἐξημμένη φαντασίᾳ του νὰ ζητῇ τὸν δημιουργὸν τῶν ὄντων μετὰ τῶν ὄντων καὶ νὰ συγχέῃ Αὐτὸν πρὸς τὰ ὄντα; Ἡ βλέπων τοὺς οὐρανοὺς, τὰ ἔργα τῶν δακτύλων Του, ἐν συναίσθησει θᾶ ἀναφωνῇ: «Τίς ἐστὶν ἀνθρώπου, ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν;» (Ψαλμ. 8,3—5).

Ἀρχμ. ΓΕΡΒ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΣΟΝ τελειότερον εἶναι τὸ αὐτόν, καὶ καλητέρας γενεᾶς τὸ ζῆλον, τόσον ἐξευτελλίζεται ὅταν ἡ γῆ, ἡ τεχνικὴ καλλιέργεια, ὁ ἀριόδιος καιρὸς, ἡ ὑγιεινὴ τροφή καὶ ἡ σύντομος ἐπιμέλεια, λείπωσι. Ὡς ὄργανικόν ἀντικείμενον οὔτε ὁ ἀνθρώπος δὲν πρέπει νὰ ἐξαιρεθῇ. Ἄν ἀμελήσωμεν νὰ ριψώμεν τὰ σπέρματα τῆς ἀρετῆς, ὥστε νὰ ριζωθῶσι ἐγκαίρως, θέλωμεν ἰδεῖ τὸν νέον ὡς χειρωμένον ἀγρὸν κατὰσκεπον ἀπὸ ἀκάνθας καὶ τριβόλους. Ποῦ εὕρισκόμεν πλεότερα κακοεργήματα παρὰ εἰς τὰς γεννάδας καὶ ἡρωϊκὰς φύσεις αἱ ὁποῖαι δὲν ἔλαβον τὴν πρέπουσαν διεύθυνσιν; Πλάτων.